

Skatteutskottets betänkande 2021/22:SkU31

Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om att genomföra ändringar i tullfrihetslagen. Ändringarna innebär i huvudsak att den svenska lagstiftningen justeras med anledning av Lissabonfördraget och andra nu gällande EU-förordningar. Regeringen får rätt att meddela föreskrifter om villkor för användning och avyttring av vissa varor för att frihet från tull ska gälla EU:s institutioner och organ samt personer som är knutna till dessa. Regeringen får även rätt att meddela föreskrifter om tullfrihet inom området för vissa överenskommelser och internationella konventioner.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2022.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:222 Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:222.

Stockholm den 2 juni 2022

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Ulla Andersson (V), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avcı (L), Anne Oskarsson (SD), Lorentz Tovatt (MP), Kjell Jansson (M), Eva-Lena Jansson (S) och Jasmin Farid (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet proposition 2021/22:222 Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet. Regeringens förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

Bakgrund

Tullverket överlämnade den 13 juni 2016 en hemställan (UD2016/10805) till regeringen om en översyn av lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. och förordningen (1994:1605) om tullfrihet m.m. I sin hemställan framförde Tullverket att lagstiftningen behöver ses över med anledning av att vissa paragrafer i lagen inte är förenliga med EU:s gemensamma tullagstiftning. Mot denna bakgrund gav Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) den 23 november 2017 en utredare i uppdrag att analysera och ta ställning till behovet av ändringar i lagen om tullfrihet m.m. och förordningen om tullfrihet m.m. Uppdraget redovisades för Utrikesdepartementet den 17 september 2018 i form av departementspromemorian Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet (Ds 2019:11). Promemorian innehåller förslag till ändringar i lagen om tullfrihet m.m. och förordningen om tullfrihet m.m.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. Ändringarna innebär i huvudsak att den svenska lagstiftningen justeras med anledning av Lissabonfördraget och andra nu gällande EU-förordningar. Regeringen får rätt att meddela föreskrifter om villkor för användning och avyttring av vissa varor för att frihet från tull ska gälla för EU:s institutioner och organ samt personer som är knutna till dessa. Regeringen får även rätt att meddela föreskrifter om tullfrihet inom området för vissa överenskommelser och internationella konventioner.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2022.

Utskottets överväganden

Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om ändringar i lagen om tullfrihet m.m.

Propositionen

Frågor om tullfrihet anses utgöra väsentliga angelägenheter för Europeiska unionen (EU) och regleras därför genom EU-rätten. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för tullunionen innehåller de allmänna bestämmelser och förfaranden som är tillämpliga på varor som förs in i eller ut ur unionens tullområde.

Den gemensamma EU-lagstiftningen om tullfrihet regleras dock i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse.

Tullfrihet för internationella organisationer och vissa personer kopplade till dessa

Rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse anger vilka parter som är föremål för tullfrihet. Artikel 128.1 b i förordningen ger exempelvis medlemsstaterna möjlighet att bevilja tullfrihet utifrån internationella överenskommelser eller överenskommelser om högkvarter, i vilka antingen ett tredjeland eller en internationell organisation är avtalslutande part. Tullfrihet gäller även vid internationella möten. Av artikel 128.1 c framgår även att tullbefrielse får beviljas i samband med internationella överenskommelser som träffas av alla medlemsstater och gäller inrättande av en kulturell eller vetenskaplig institution eller organisation under internationell rätt.

Svensk reglering av tullfrihet

EU:s regler om tullfrihet blev direkt gällande rätt i Sverige i samband med Sveriges inträde i EU. Det finns dock ett visst utrymme för nationella utfyllande bestämmelser. Sådana bestämmelser finns i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m., förkortad TFL. Sedan ikraftträdandet har endast mindre ändringar gjorts i lagen.

Av 4 § första stycket TFL framgår att tullfrihet gäller för varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för främmande stats beskickning eller konsulat eller en beskicknings- eller konsulatsmedlem eller dennes familj enligt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall eller enligt

föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen. Enligt 4 § andra stycket TFL gäller också tullfrihet för varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för en internationell organisation eller en person som är knuten till en sådan organisation, om organisationen eller personen är upptagen i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och är berättigad till tullfrihet enligt stadga eller avtal som gäller i förhållande till Sverige.

Ändringar i lagen om tullfrihet m.m.

Regeringen ska få meddela föreskrifter om villkor för användning och avyttring av vissa varor för att frihet från tull ska gälla för EU:s institutioner och organ samt personer som är knutna till dessa.

Regeringen ska få meddela föreskrifter om tullfrihet inom området för sådana överenskommelser och internationella konventioner som avses i artikel 128.1 b, c, d, e och f i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse, i den ursprungliga lydelsen.

Bestämmelserna i det svenska tullfrihetsregelverket om överlåtelse av varor som förts in tullfritt är i dagsläget inte enhetliga när det gäller beskickningar, konsulat, internationella organisationer, EU:s institutioner och EU-organ. Regeringen anser därför att det behövs förtydliganden i regelverket om vad som gäller för internationella organisationer och personer som är knutna till dessa, såväl som EU:s institutioner och organ samt personer som är knutna till dessa. Större enhetlighet kring regelverket skulle även underlätta ärendehantering för Tullverket.

Enligt 10 § TFL får regeringen meddela föreskrifter till utfyllnad av regler om frihet från tull som är beslutade av EU:s institutioner. Då Protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier utgör primärrätt och inte är beslutat av en EU-institution måste en ny punkt föras in för att göra det möjligt för regeringen att meddela föreskrifter till utfyllnad av reglerna om tullfrihet i Protokollet.

Tullfrihet ska fortsätta att gälla om det har gått mer än fem år från den dag då tulldeklarationen godtogs av Tullverket till den dag varan fick en annan användning.

I tullfrihetsförordningen (1987:1289), förkortad TFF, finns regler för tidsfrister och produktomfattningen för tullfrihet för beskickningar, konsulat och internationella organisationer samt personer som är knutna till dessa. Att ha strängare tidsfrister för EU-institutioner än internationella organisationer är, enligt regeringens mening, inte lämpligt. Utöver frågan om tidsfrister och produktomfattning kan det i framtiden bli aktuellt att införa andra eller ändrade tidsfrister. Det är därför önskvärt att kunna ändra regleringen på förordningsnivå. Regeringen kommer att arbeta vidare med nödvändiga ändringar i TFF.

TFL är i vissa delar inte uppdaterad vad gäller hänvisningar till relevanta EU-förordningar. En uppdatering av 1 § TFL behöver därför göras, med hänvisningar till relevanta EU-förordningar om skydd mot dumpad eller subventionerad import.

Hänvisningar till EG-förordningar som inte längre är i kraft ska ersättas med hänvisningar till aktuella EU-förordningar. En precisering av en hänvisning ska göras för när tullfrihet för varor kan beviljas till främmande stats beskickning eller konsulat eller en beskicknings- eller konsulatmedlem eller dennes familj. En hänvisning ska införas om att bestämmelser om tullfrihet finns i Protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier.

Ordet gemenskapsrätten ska bytas ut till unionsrätten i rubriken närmast före 8 § i TFL, för att bestämmelsen ska anpassas till Lissabonfördraget.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Det är angeläget att ändringarna i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. träder i kraft så snart som möjligt, inte minst med hänsyn till syftet att åstadkomma överensstämmelse med gällande EU-rätt.

Regeringskansliet har berett frågan med Tullverket, och myndigheten har redogjort för att ändringarna i lagen om tullfrihet m.m. även kommer att behöva medföra ändringar i förordningen (1994:1605) om tullfrihet m.m. Lämpligen bör dessa förordningsändringar träda i kraft vid samma tidpunkt som ändringarna i den nämnda lagen. Enligt Tullverket kommer sådana förordningsändringar med största sannolikhet även att medföra behov av ändringar i Tullverkets föreskrifter. För att hinna med att genomföra sådana ändringar skulle det, enligt Tullverket, vara fördelaktigt om ändringarna i lagen om tullfrihet m.m. träder i kraft den 1 oktober 2022.

Ändringarna i lagen om tullfrihet m.m. ska träda i kraft den 1 november 2022. Regeringen bedömer att det saknas behov av övergångsbestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag om vissa ändringar i tullfrihetslagen.

Utskottet tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:222 Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(1994:1547) om tullfrihet m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

dels att 1, 4, 6, 7 och 10 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 8 § ska lyda ”Bestämmelser till utfyllnad av unionsrätten”.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Bestämmelser om frihet från tull i vissa fall finns i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (*kodifierad version*). Bestämmelser om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning finns i rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning. Bestämmelser om tullförmåner finns även i handelsöverenskommelser som Europeiska unionen (EU) har ingått. Bestämmelser om ursprung som medför förmånsbehandling för varor finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen och de förordningar som meddelas med stöd av den förordningen.

Bestämmelser om frihet från tull i vissa fall finns i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse *och i Protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier*. Bestämmelser om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning finns i rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning. Bestämmelser om tullförmåner finns även i handelsöverenskommelser som Europeiska unionen (EU) har ingått. Bestämmelser om ursprung som medför förmånsbehandling för varor finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen och de förordningar som meddelas med stöd av den förordningen.

Bestämmelser om skydd mot dumpad eller subventionerad import finns i

– rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/1036 av den 8 juni 2016 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen,

¹ Senaste lydelse 2016:262.

– rådets förordning (EG) nr 2026/97 av den 6 oktober 1997 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/1037 av den 8 juni 2016 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen,

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/2321 av den 12 december 2017 om ändring av förordning (EU) nr 2016/1036 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen och förordning (EU) nr 2016/1037 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen, och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/825 av den 30 maj 2018 om ändring av förordning (EU) nr 2016/1036 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen och förordning (EU) nr 2016/1037 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.

Bestämmelser om annan marknadsstörande import än dumpad eller subventionerad import finns i

– rådets förordning (EG) nr 517/94 av den 7 mars 1994 om gemensamma regler för importen av textila produkter från vissa tredje länder som inte täcks av bilaterala avtal, protokoll eller andra arrangemang eller av särskilda gemenskapsregler om import,

– rådets förordning (EG) nr 518/94 av den 7 mars 1994 om gemensamma regler för importen, och

– rådets förordning (EG) nr 519/94 av den 7 mars 1994 om gemensamma regler för import från vissa tredje länder.

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler,

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/755 av den 29 april 2015 om gemensamma regler för import från vissa tredjeländer, och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/936 av den 9 juni 2015 om gemensamma bestämmelser för import av textilprodukter från vissa tredjeländer som inte omfattas av bilaterala avtal, protokoll eller andra överenskommelser eller andra särskilda unionsbestämmelser för import.

I denna lag finns kompletterande bestämmelser till de i första, andra och tredje styckena angivna bestämmelserna.

4 §²

Tullfrihet gäller för varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för främmande stats beskickning eller konsulat eller en beskicknings- eller konsulatsmedlem eller dennes familj enligt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Tullfrihet gäller för varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för främmande stats beskickning eller konsulat eller en beskicknings- eller konsulatsmedlem eller dennes familj enligt vad som följer av 2 och 3 §§ lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Tullfrihet gäller också för varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för en internationell organisation eller en person som är knuten till en sådan organisation, om organisationen eller personen är upptagen i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och är berättigad till tullfrihet enligt stadga eller avtal som gäller i förhållande till Sverige.

Vidare gäller tullfrihet enligt villkor i avtal som är i kraft i förhållande till Sverige för

1. varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för en främmande stats militära styrka eller dess personal, och

2. varor som deklarerats för övergång till fri omsättning för ett Natohögkvarter eller en styrka eller personal vid ett sådant högkvarter.

Tredje stycket gäller för styrkor, personal och Natohögkvarter som befinner sig i landet inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

6 §³

Tullfrihet i fall som avses i 4 och 5 §§ *bortfaller* om varorna efter införseln används i strid med de för tullfriheten *gällande reglerna*. I sådana fall ska detta *utan dröjsmål* anmälas till Tullverket och tullen *ska* för varan betalas.

Detta gäller dock inte om mer än fem år *förflutit* från den dag då tulldeklarationen *ingavs till* Tullverket till den dag varan får annan användning. *Regeringen får föreskriva om kortare tid för vissa varor.*

Tullfrihet i fall som avses i 4 och 5 §§ *gäller inte* om varorna efter införseln används i strid med de *regler som gäller* för tullfriheten. I sådana fall ska detta *genast* anmälas till Tullverket och tullen för varan *ska* betalas.

Detta gäller dock inte om *det har gått* mer än fem år från den dag då tulldeklarationen *godtogs av* Tullverket till den dag varan *fick en* annan användning.

Regeringen får meddela föreskrifter om att kortare tid än den

² Senaste lydelse 2016:670.

³ Senaste lydelse 2016:262.

som anges i andra stycket ska gälla för vissa varor.

7 §⁴

Regeringen får meddela föreskrifter om tullfrihet för

1. förnödenheter och proviant som medförs eller tas ombord på transportmedel som går i utrikes trafik, om varorna är avsedda för transportmedlet eller för *besättning* eller *passagerare*, och

2. varor som *införs* av en person som återvänder *hit* efter att på grund av sitt arbete ha vistats i tredjeland under en längre tid.

1. förnödenheter och proviant som medförs eller tas ombord på transportmedel som går i utrikes trafik, om varorna är avsedda för transportmedlet eller för *besättningen* eller *passagerarna*, och

2. *personlig egendom som deklarerats för övergång till fri omsättning* av en person som återvänder *till Sverige* efter att på grund av sitt arbete ha vistats i tredjeland under en längre tid.

10 §⁵

Regeringen får meddela föreskrifter

1. till utfyllnad av regler om frihet från tull beslutade av EU:s institutioner, och

2. till utfyllnad av regler om tullförmåner i handelsöverenskommelser som EU har ingått.

Regeringen får även meddela föreskrifter

1. om sådana villkor för frihet från tull som avses i artiklarna 4 och 11 i Protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier, och

2. om tullfrihet inom området för sådana överenskommelser och internationella konventioner som avses i artikel 128.1 b, c, d, e och f i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse, i den ursprungliga lydelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2022.

⁴ Senaste lydelse 2003:454.

⁵ Senaste lydelse 2010:1019.